

Gipuzkoa y el mar

Las olas del Cantábrico besan incesantemente los acantilados guipuzcoanos. En ese eterno baile entre el mar y la tierra los guipuzcoanos siempre hemos estado de parte del mar. Por eso de aquí han brotado infinidad de marinos y pescadores famosos. Hombres valientes y aguerridos dispuestos siempre a aprovechar las oportunidades brindadas por el mar.

Gipuzkoa eta itsasoa

Kantauri itsasoaren olatuek etengabe laztantzen dituzte Gipuzkoako itsaslabarrak. Lurra eta itsasoaren arteko dantza horretan gipuzkoarrok beti egon gara itsasoaren aldetik. Horregatik Gipuzkoak marinel eta arrantzale famatu asko eman ditu, gizon adoretzu eta jakintsuak beti itsasoko aukerak arakatzeko prest.

Aspaldiko erlazioa
 Historiaurretik itsasertzeko muskulua eta erreketako amuarrainak betidanik egon dira gipuzkoarren dietan, ondoren Erromatar ontziek Bidasoako itsasadarra eta Getaniako kaia naturalak erabili zituzten merkataritza trukeak burutzeko gipuzkoarrek.

Una relación antigua
 Desde la prehistoria la dieta de los guipuzcoanos ha contado con moluscos marinos y truchas de río. Después, los barcos romanos comerciaron con los guipuzcoanos a través del estuario del Bidasoa y el puerto natural de Getania.

Untzioletako mundua
 Gipuzkoa hariti eta pagadiz josia zegoen, burdin meatzeak eta burdinolak urteak zeramatzaten lanean eta ontziolak eraikitze kokagune paregabeak zeuden erreka eta hondar tzetan, ontzigtzarako gune paregabea bihurtu zen Erdi Aroko Gipuzkoa.

Un mundo de astilleros
 Gipuzkoa era una tierra plagada de robedales y hayedos, la industria del hierro estaba muy desarrollada y los ríos y playas eran sitios idóneos para crear astilleros. La Gipuzkoa medieval era el sitio perfecto para el desarrollo naval.

Eubalaena glacialis. Euskal Balea
 Gure arrantzaleek oraindik ere porturatzen dituzte legatza, antxoa edo bakailaoa, baina baleak XIX. mendean desagertu ziren gehiegizko harrapaketak Euskal balea (Eubalaena Glacialis) desagertu arazi baitzuen gure uretatik eta gaur egun traineruak eta estropadak dira gure arbasoen bale ehizaren oroigarri bakarrak.

Eubalaena glacialis. La ballena vasca
 Nuestros pescadores aún arriban a puerto merluzas, anchoas o bacalao, pero ballenas como la vasca (Eubalaena Glacialis) desaparecieron de nuestras aguas en el siglo XIX por la caza desmedida. Y hoy, son las traineras y regatas los escasos vestigios que quedan de la caza de ballena de nuestros ancestros.

Amerikarekin komertzioa
 Karakaseko Erret Konpainia Gipuzkoarrek Felipe V.ak sortu zuen XVIII. mendean Venezuelako produktuen garraioa monopolizatze nahian, Ontziak Gipuzkoatik Ameriketara abiatzen ziren eta hainbat gipuzkoarren ondasun iturri bihurtu zen.

El comercio con America
 Felipe V creó en el siglo XVIII la Real Compañía Guipuzcoana de Caracas con el fin de monopolizar el comercio con Venezuela. Los barcos partían de Gipuzkoa a Venezuela y se convirtieron en la fuente de riqueza de muchos guipuzcoanos.

Itsas historia museoa
 Untzi Museora bisitan doan edonork ezagutuko du Gipuzkoa eta itsasoaren arteko erlazioa estua, ziru gure itsas hondoetan hondoratua dagoen altxoren baten berriz izango duela. Gure historia oparoaren altxorra bertan duzue zain.

La historia del mar en un museo
 Cualquiera que vaya al Museo Naval conocerá la fuerte vinculación de Gipuzkoa con el mar. Seguro que descubrirá algún tesoro sumergido en nuestras aguas. Y es que tenéis el cofre de nuestra rica historia esperándoos allí.

Itsas - gizonak
 Asko izan dira bertan jaiotako itsas gizon handiak, ospea eta ondasuna ekarri diotenak Gipuzkoari. Baina askoz gehiago izan dira isiltasunean itsasotik bizi izan direnak eta bere krudeltasunak pairatu dituztenak, eta batzutan bere bizia itsasoari eskaini dioten gipuzkoarrek.

Gentes de mar
 Muchos han sido los hombres de mar nacidos aquí que han creado riqueza y traído fama a Gipuzkoa. Pero muchos más han sido los que, desde el anonimato, han vivido del mar y han sufrido su crueldad, llegando incluso a ofrecerle su vida.

Itsas-ondoko izakiak
 Txikitik uretan murgildu eta bertako animaliekin igeri egiten zutela irajintzen zutenek, antzeko zerbait sentituko dute Donostiako Aquarium-ean, ur-hodian barruan marrazoak buru gainetik pasatzen ikusteak.

Fauna marina
 Aquellos que en la infancia soñaban con sumergirse en el agua y nadar con los seres que lo habitan tendrán una sensación similar en el tubo de agua del Aquarium de San Sebastián, cuando vean pasar sobre sus cabezas los tiburones.

Gipuzkoako Museoak

ITSASOA EL MAR

35 Untzi Museoa Museo Naval

Kaiko pasealekua/
Paseo del Muelle, 24
20003
Donostia - San Sebastián
tel:943430051
www.untzimuseoa.net
mnaval@gipuzkoa.net

36 Aquarium Donostia - San Sebastián

Karlos Blasco
de Imaz plaza
20003
Donostia - San Sebastián
tel: 943440099
www.aquariumss.com
aquariumss@aquariumss.com

37 Bentalekua Museoa Museo Bentalekua

Portua/Puerto, s/n
20830 Mutriku
tel:943603378
www.mutrikoudala.net/
turismoa/museoak
turismo@mutriku.net

38 Nautilus. Mutrikuko geologiko interpretazio Zentroa Nautilus. Centro de interpretación geológica de Mutriku

Jose Antonio Ezeiza, 3
20830 Mutriku
tel:943862241/
(bisitak/visitas: 689137918)
www.mutrikoudala.net/
turismoa/museoak
nautilus@mutriku.net

Gipuzkoako Museoak

ITSASOA EL MAR

39 Ondartxo Itsas Kultur Zentroa Ondartxo, Centro de la Cultura Marítima

Ondartxo pasealekua, 1
20110 Pasai San Pedro
tel:943392426
www.albaola.com
albaola@albaola.com

40 Itsas Gela. MATER ontzi-museoa Itsas Gela. MATER Barco Museo

Arrantzale kaia,
(Arraunlari kalea-Torreatze),
motoraren ondoan.
Muelle pesquero
(calle Arraunlari-Torreatze),
junto a la motora.
20110 Pasai San Pedro
tel:619814225
www.itsasgela.org
itsasgela@itsasgela.org

41 Algorri. Zumaia Natur Baliabideen Interpretazio Zentroa Algorri. Centro de Interpretación de los Recursos Naturales de Zumaia

Juan Belmonte, 21
20750 Zumaia
tel:943143100
www.algorri.eu
algorri@zumaia.net

Gipuzkoako Museoak

ITSASOA EL MAR

kokapena / Localización

Interes guneak / Lugares de interés

ITSASOA EL MAR

01 Gordailua (Tel: 943 415 173)

Gordailua Gipuzkoako Kultur Ondare Higigarriaren Zentroa da. Irunen dago, eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren bildumen funts higigarriak biltzen ditu, baita Gipuzkoako beste entitate batzuenak ere, hala nola, San Telmo Museoarenak eta Kutxa Fundazioarenak.

Gordailua es el Centro de Patrimonio Cultural Mueble de Gipuzkoa. Situada en Irún, conserva los fondos muebles de las colecciones de la Diputación Foral de Gipuzkoa, así como los de otras entidades guipuzcoanas el Museo San Telmo o la Fundación Kutxa.

02 Mutriku

Kala txiki batean dago eta diotenez hau izan zen harlangaitzez egindako Gipuzkoako lehen kaia.

Ocupa una pequeña cala y dicen que éste fue el primer muelle de cantería de Gipuzkoa.

03 Getaria

Txakolinak eta Kantauri itsasoak bustitako lur horretan jaio zen Juan Sebastian Elkano marinela, munduari lehenengoz bira eman zion itsasgizona.

En esas tierras bañadas por el txakoli y el Cantábrico nació el marino Juan Sebastián Elkano, el primero que dio la vuelta al mundo.

04 Orio

Oria ibaiaren barrena, herriaren magalean dago Orioko kaia, urte guztian zehar, baina batez ere Bisiguaren Festan, arraina dastatzeko leku paregabea.

En el interior del río Oria, a la sombra del pueblo, se encuentra el puerto de Orio, uno de los mejores lugares para degustar pescado todo el año y en especial en la Fiesta del Besugo.

05 Donostia - San Sebastián

Portaletas aurrean kokatua, irailean izugarriko giroa izaten da bertan La Concha banderako estropadan.

Frente al acceso de Portaletas, en septiembre es cita ineludible durante las regatas de la Concha.

06 Pasai Donibane

Jaizkibel mendiaen babesean ehunka itsasontzi porturatu dira itsasadarrak sorturiko bokale naturalean.

Protegido por el monte Jaizkibel, cientos de barcos han atracado en el puerto natural creado en la ria.

07 Hondarribia

"Kutxa entrega" dantzarekin, herriko emakume batek bira eta bira eginez iragartzen du urte horretako arrantzaren oparotasuna edo eskasia, marinelen auzo koloretsua atzean duelarik.

Con las vueltas que da una mujer del pueblo en el baile "Kutxa entrega" se predice la abundancia o escasez de capturas de ese año, teniendo como marco el colorido barrio de los pescadores.

08 Zumaia - Deba labarrak

Sakoneta senaian eta Algorritik gertu dagoen Itzurun hondartzan ikusiko dituzun lurraren tolesturak munduaren sorrerari buruzko sekretuak xuxurlatuko dizkizute belarrira Acantilados Zumaia - Deba

Los pliegues de la tierra que verás en la cala de Sakoneta o en la playa Itzurun, cerca de Algorri, te susurrarán los secretos del origen del mundo al oído.

Gipuzkoako Foru Aldundia
www.gipuzkoakomuseoak.net

